

Tímár Máté: A 308-as kórterem

Elvált felesége, és annak élettársa, Pityuka, aki vadházasságuk előtt úgy ragadt tolakodó barátságával Jani János Kodály-tanítvány zeneszerzőre, mint a koldustetű termése az aratók gatyájára valaha, derekasan visszaéltek a kétfalás muzsikusi fiai iránti szeretetével. Láthatatlan malomkövek között gyötörték. Ellene uszították a fiúcskakat, találkozásait ritkították, s ezzel úgy koptatták idegrendszerét, ahogy a krimik a lélektannal is operáló detektívjeinél vagy a maffiózóknál szokásos. S mivel a két szép legénykét életénél is jobban szerette, ez az állapot úgy megviselte, mint az órát, ha valaki, illetéktelen a fogaskerekei közé piszkál. Bizony néha-néha már akadozott is a ketyegője.

Azon a bizonyos délelőttön is megnevezhetetlen nyugtalanság űzte a körzeti orvosnőjéhez, aki a vérnyomásmérés után a pulzusát is jó ideig tapogatta, majd felírta a gyógyszereket, és ezzel utalta el:

- Irány a Tétényi úti rendelőintézet, EKG-ra!

Ss onnan már nem is engedték haza. Tolókocsin vitték a kórházi belosztály 308-as kórtermébe, ahol a kedvesen ifjú Lázár doktor ugyancsak csóválgatta a fejét a lelet fölött: Hát bizony ez ronda!

Valójában mindezek filmje akkor állott egygyé epizódjaiból az agyában, amikor már ott feküdt az 1-es ágyon, a mi-lesz-hogyan-lesz tenyerén...

A válása agyergörcsöt eredményezett – itt feküdt akkor is, a szembülső szobában -, fél évig sántikált utána, s bár ösztönös élni akarása még az orvosoknak is imponált – fél kézzel kottafejeket rajzolt, infúzió közben -, most bizony el kellett melánia elhagyott, bizonytalan helyzetén, melyhez a környezete sem szolgált vigasztaló tényezőkkel.

Falkából kivert farkasmód magányos, a lakása üres, a fiait elszakmányolták, idős testvérei másfél száz kilométernyire, s ebben a sorsbozótban bárhová is nyúlna, mindenhol a kiszolgáltatottság tüskéjébe markol.

A nyolcágas kórterem sem nyújtott szívderítő látványt. A mellette való 2-es ágyon valami Jani fecsegett, „arról a hétokos asszonyról, a nejéről, akit majd mórésre tanít, de közben kocsmaszagot árasztott. Rajta túl, Lajos, az eleven csontváz, fogcsikorgatva tömdöste vissza ki-kitüremkedő sérveit. A sarokban, infúzióval a karján, harmadnap haldoklott valaki, míg szemben véle, egy szeretetothoni öregotthont tett tisztába a másfél mázsás nővér, enyhe szemrehányás kíséretében:

„Azért nem kellene óránként berezeln, tata!” S rajtuk kívül még ketten népesítették a betegszobát. Viktor, a gutaütött irodavezető, és Zoli, az úszómester, az egykori élsportoló. Ő is a szívével bajlott, jóképűen, erősen, jóval a negyven alatt.

Éppen látogatóját, a IV. emeleti idegostály érdeklődését fejelte, valaki líbiai „olajmilliomos” ficsúr miatt (az osztályuk fele emigráns líbiai fizetővendégekkel volt tele), aki Kent-kartonokkal „füzi”, s ha nem vigyáz, az AIDS-et majd ráadásul jussolja hozzá.

Hát így festett a kórterem seregszemléje, s az üres 6-os ágyon ott lábatlankodott az idő. A kivárás. a mi lesz?

Nem érzett semmit. Gyógyszerek nyugtatták. S bár végignyalazta az Esti Hírlap hirdetéseit is, úgy feküdt a kórszágú ágyon, mint akinek elment a vonata. A vizelet- és vérvizsgálatra reggel került sor, a vérnyomása, pulzusa békélt valamit, s mint Lázár doktor

mondotta, legalább egy hétig akkor is benn kell maradnia, ha az állapota a kibocsátásra „beáll”. Arról sem lehet szó, hogy hálóruháért, tisztálkodószerekért hazaugorjon – ott lakott három autóbusszmegállónyira -, legfeljebb telefonálhat, s kiségheti egy fantasztikus regénnyel, mivel más „magánakvaló” nincsen kéznél.

Az ebéd – köménymagos leves, spenót, tükörtojással – mindössze arra volt elég, hogy bepizkítsa véle a tányért, s ha a líbiai sejk Korán-litániája – végigvisszhangozva a folyosón – kurta félórára álomba egyhangúskodta is a kínjában ordító Lajos, a kacsáért csengető Viktor, meg a csemői borkimérésről legendázó Jani felriasztotta megint, hogy tehetetlenségében tovább malmozzon a hasán.

A regény úrlényei éppen birtokba vették Los Angeles, amikor a folyosón különös menet vonta el a figyelmét tőlük. Gurulós kocsin egy hörgő líbiait toltak, mögötte asszonya, három gyermeke. A hosszú, fehér ruhás, turbános sejk s az USA-ból magas nyugdíjjal hazatelepedett doktor szobatársuk teremtett nyelvi kapcsolatot köztük és a főorvos, Kürtös kandidátus között. Tőle tudták meg később, a „Miszter-Doki”-tól, hogy mind a tolokocsis, mind a sejk: Idrisz elűzött irány atyafisága s az Allah kebelére térülőt azért szállítják haza, hogy ott váljon eggyé az anyafölddel.

Mindez akár drámai érzéseket i kelthetett volna benne – és jogosan -, ha a felvonótól visszatérülőben őemírsége nem mér akkora, legalább janicsáragai pofont a kentes földije ábrázatára, mert a háta mögött a parkba csalogatóan integetett annak a bizonyos érdi hölgyeménynek. Így azonban, ha nem is lágyult mosolygóssá az Ave Caesarmorituri tesalutant, z is csak azért történt, mert közben a 308-ba láthatatlanul belopakodott a halál.

A haldokló 4-es beteg végső vergődésében kitépte az infúziós tűt, örökös múlttá meredt, s mire visszatérhettek, mert a nővérek kiterelték a folyosóra őket, a hullarablóknak tisztelt halottszállítók már el is vitték, az alumíniumtepsi fenekére dobva. Amit az a kelekótya Jani így nyugtázott Lajosnak: „Szép kilátások, komám!”

Szerencsére elkezdődött a látogatások ideje, a folyosó megtelt szatyros hozzátartozókkal, s Jani János is elvegyült közöttük. Azután lesétált a földszintre, mert megtudta, hogy ott városi telefon működik, s ki is próbálta mindjárt. Felhívta lektorátust, s bejelentette hol van, majd némi töprengés után a volt neje lakását is. Mi történhet? Ha az „asszonybitorló” jelentkezik, legfeljebb leteszi a hallgatót. De a nagyobbik fia, Ábel jelentkezett, méghozzá az édesanyja nevéen: „Itt a Bartha lakás!”, - hogy azután barkás, tavaszi módra vidámkodja: „Te vagy az, édesapám?!”

Alig talált nyelvének nyergébe a szó:

- Én, kisfiam! Itt fekszem a Tétényi úti kórházban...

- Beteg vagy? – S a kérdés vége síróssá görbedt.

- Kivizsgálunk...

- Várjál, szólok édesanyámnak...

- Elég, ha megmondod neki! – s miközben visszaakasztotta a kagylót, úgy érezte magát, mint aki önmagát veri pofon.

Kiült a parkba egy magányos padra, magányosan suttogó jegenye alá, s tekintetén átfolyt az az egész perzsavásár, amit a legyőzhetetlen élet varázsolt köréje.

Gyermekek futkároztak, házastársak bókoltak össze családi tanácsot tartani. Fiatalok győzték le nehezen testi gerjedelmeiket. Idősecskék sírtak. Beletörődettek kártyáztak,

sakkoztak. Piások rejtegették az üvegeket. S ő Tóth Árpád nagy kérdését hullámoztatta szaggatott gondolatainak öblében: „Mi volt az élet, Uramisten?”

Halott szülők, testvérek, mesterek, barátok árnyai vették körül, s ezen a senkiföldjén az sem segített, hogy Jani az orra alá tolta az üveget: „Húzza meg, szaktárs!” Szólíthatta az élsportoló is: „A TV-ben kezdődik az EB-közvetítés bátyám!” , ő ügybe se vette, csak rágta a „tóthárpádi” sorokat:

Mi volt? Ez volt. Nagy fénytelenység.

Fakó robot és kénytelenység.

Száz bús határ reménytelenység...

S ebbe harsant bele az a se hangos, se halk, mégis a szívébe hatoló megszólítás: „Édesapám!”

Ott állottak előtte. Két szélről a két legényke, az égre-nyurga Ábel, meg a földnyögetően tömzsi Mózes, középuitt pedig az asszony, a volt felesége, Emese. Szépen, magasan, karcsún, abban az apró mintás piros ruhában, melyben a legjobban szerette, s száján virágillatként a kérdés:

- Mi van veled? Nincs talán valami komolyabb bajod?

Aggodalma őszintének is tűnhetett volna, ha nem leselkedik annyiszor hátrafelé, ahol a kapu előterében, alig hajításnyira hátrább ott leselkedett az új embere: Doktor Mare István. Tar fején lobbót vetett a hanyatló nap fénye, maga-észrevétetési igyekezetében úgy sétifikáltatta töpörtyűségét, akár a káposztafajra leselkedő kecskebak, s még aprókákat meg is hajolt, amit akár köszönés számba is vehetett volna.

- Kivizsgáljak! – felelte szinte szárazon, miközben megcsókolta a fiait. –Köszönöm, hogy meglátogattatok.

- Ha valamire szükséged lenne...

Hátraintegetése azonban ismét hitelét vette a talán jóindulatú szóknak.

- Remélem, hamarosan hazaengednek...

- Hívjál fel, ha kellene valami...

- Köszönöm...

A győztes szarvasbika azonban még közelebb körözött, s a döbbenet beléfullasztotta a további szavakat...

De hiszen ez a valaki orvos! Bizonyára tudja, hogy a szívbetegeknek a kínzó érzelmi ráhatásokkal is ártani lehet. Akár megölni is őket!

- Köszönöm, hogy meglátogattatok, s a fiúcskák még maradhatnak – nyögte.

- Reggel úttörőtáborba indulnak... Hát akkor, szia!

A kurta búcsúvétel után – amelyet fiai csókja tett mégis nyugtatóvá -, úgy vonult el Emese, mint egy megsértett királynő. Csak a legénykéek néztek, integettek hátrafelé, míg l nem nyelte őket a kórházkapu.

Felment a 308-asba, bevette az altatóját, s úgy elaludt, mint akit túlélésre ítelt a sorsa. Még a felidézett Tóth Árpád-költeményt is csak a másnapi reggeli vizit után fejezte be némán, amikor Lázár doktor közölte véle, hogy egy Mare István nevű kolléga melegen érdeklődött felőle, s ő örömmel közölte véle: Lábadozóban...

Ezt dobogta a szíve: „Tűnődik sorsomon az Isten!”